

SIKKERHETSATABLAD

(EF-forordning nr. 1907/2006 og 2020/878 i REACH-regelverket)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

1.1. Produktidentifikator

Produktnavn: LR TYPE D -25°C

Produktkode: 38660

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Kjølevæske

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Registrert firmanavn: MOTUL

Adresse: 119, Boulevard Felix Faure. 93300 AUBERVILLIERS CEDEX FRANCE

Telefonnummer: 33.1.48.11.70.00. Faksnummer: 33.1.48.33.28.79. Telex: .

Email : motul_hse@motul.fr

1.4. Nødtelefonnummer : +44 (0) 1235 239 670.

Organisasjon: ORFILA.

1.4.1. Andre nødtelefonnummer

UNITED STATES: 001 866 928 0789 / CANADA: 001 800 579 7421 / MEXICO : +52 55 5004 8763 / MIDDLE EAST - AFRICA : +44 1235 239671

BRAZIL : +55 11 3197 5891 / COLOMBIA : +57 601 508 7337 / ARGENTINA : +54 11 5984 3690 / CHILE : +562 2582 9336

NORWAY : Telefonnummer: + 47 22 59 13 00 / +47 2103 4452 (Giftinformasjonssentralen)

Telefaxnummer: + 47 22 60 85 75 (Giftinformasjonssentralen)

24 hours a day, 7 days a week

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

I henhold til (EF-)forordning 1272/2008 med tilpasninger

Giftig for bestemte målorganer (gjentatt eksponering), kategori 2 (STOT RE 2, H373).

Denne blandingen utgjør ikke noen fysisk fare. Se anbefalingene angående andre produkter som er til stede i lokalet.

Denne blandingen utgjør ikke noen fare for miljøet. At blandingen skal kunne gi miljøskade, er ikke kjent eller forventes ikke under normale bruksforhold.

2.2. Merkingselementer

I henhold til (EF-)forordning 1272/2008 med tilpasninger

Farepiktogrammer:

GHS08

Varselord:

ADVARSEL

Produktidentifikator:

EC 203-473-3

ETHYLÈNE GLYCOL

Faremerknader og tilleggsopplysninger om farene:

H373

Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering (nyrene) (ved svelging).

Forsiktighetsråd - generelt:

P101

Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.

P102

Oppbevares utilgjengelig for barn.

Forsiktighetsråd - forebyggende:

P260

Ikke innånd damp

Forsiktighetsråd - inngripen:

P314

Søk legehjelp ved ubehag.

Forsiktighetsråd - avhending:

P501

Innhold/beholder leveres til ...

2.3. Andre farer

Stoffblandingen inneholder ikke $\geq 0,1$ % stoffer som Det europeiske kjemikaliebyrået (ECHA) ifølge artikkel 57 i REACH-regelverket har identifisert som «stoffer som gir stor grunn til bekymring» (SVHC-stoffer): <http://echa.europa.eu/fr/candidate-list-table>

Stoffblandingen oppfyller ikke kriteriene for stoffblandinger som skal klassifiseres som «persistente, bioakkumulerbare og toksiske» (PBT-blandinger) eller «svært persistente og svært bioakkumulerbare» (vPvB-blandinger) i henhold til vedlegg XIII til REACH-regelverket og EF-forordning nr. 1907/2006.

Blandingen inneholder ingen stoffer med $> 0,1$ % endokrinforstyrrende egenskaper i henhold til kriteriene i Europakommisjonens delegerede forordning (EU) 2017/2100 eller Europakommisjonens forordning (EU) 2018/605.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING / OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER**3.2. Stoffblandinger****Sammensetning:**

Identifikasjon	Klassifisering (EF) 1272/2008	Merknad	%
CAS: 107-21-1 EC: 203-473-3 REACH: 01-2119456816-28-XXXX ETHYLÈNE GLYCOL	GHS07, GHS08 Wng Acute Tox. 4, H302 STOT RE 2, H373	[1]	$25 \leq x \% < 50$
CAS: 532-32-1 EC: 208-534-8 REACH: 01-2119460683-35 SODIUM BENZOATE	GHS07 Wng Eye Irrit. 2, H319	[1]	$0 \leq x \% < 2.5$

Spesifikke konsentrasjonsgrenser:

Identifikasjon	Spesifikke konsentrasjonsgrenser	ATE
CAS: 107-21-1 EC: 203-473-3 REACH: 01-2119456816-28-XXXX ETHYLÈNE GLYCOL		oral: ATE = 1600 mg/kg BW

Opplysninger om bestanddeler:

(Fullstendig tekst for H-setninger: se avsnitt 16)

[1] Stoff som det finnes grenseverdier for eksponering for på arbeidsplassen.

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

Generelt, ved tvil eller hvis symptomene vedvarer, tilkall alltid lege.

Gi ALDRI en bevisstløs person noe gjennom munnen.

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak**Ved innånding:**

Flytt pasienten ut i frisk luft. Kontakt lege hvis symptomene vedvarer.

Ved kontakt med øynene:

Skylk umiddelbart og nøye med vann, også under øyelokkene.

Ved kontakt med huden:

Tilsølte klær må fjernes straks.

Vask umiddelbart og omhyggelig med vann og såpe.

Ved svelging :

Oppsøk lege og vis legen etiketten.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Ingen data tilgjengelig.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Ingen data tilgjengelig.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

Ikke brannfarlig.

5.1. Slukningsmidler**Egnede slukkemidler**

Tørstoff, skum, karbondioksid.

Uegnede slukkemidler

Høyhastighets vannstråle

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann vil ofte danne tykk, svart røyk. Eksponering for nedbrytningsprodukter kan medføre helserisiko.

Pust ikke inn røyk.

Ved brann kan det dannes:

- karbonmonoksid (CO)
- karbondioksid (CO₂)

5.3. Råd til brannmannskaper

Ingen data tilgjengelig.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Se sikkerhetstiltakene listet opp i del 7 og 8.

Produkt som er lekket ut, kan gjøre at underlaget blir glatt.

Informasjon til redningspersonell

Redningspersonell skal bruke egnet personlig verneutstyr (se del 8).

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Stopp og kontroller lekkasje eller utslipp ved hjelp av ikke-brennbart absorberende materiale, som f.eks. sand, jord, vermikulitt eller kiselgur, og samle opp spillet i beholdere for til avhending.

Unngå ethvert utslipp til avløpsrør eller vannløp.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Hvis bakken er kontaminert, må det kontaminerte området spyles med rikelige mengder vann etter at produktet er tørket opp ved at det er sugd opp ved hjelp av et inert og ikke-brennbart absorberende materiale.

Rengjør fortrinnsvis med et rengjøringsmiddel; unngå bruk av løsemidler.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Ingen data tilgjengelig.

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

Forskrifter som angår lagringslokale, gjelder alle anlegg der stoffet håndteres.

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Vask hendene etter hver bruk.

Ta av og vask kontaminerte klær før de brukes igjen.

Do not swallow

Må ikke komme i kontakt med øyne, huden eller klær.

Brannforebygging:

Sørg for å hindre adgang for uvedkommende og uautorisert personell.

Ta forholdsregler mot statisk elektrisitet ved å koble og jorde utstyret.

Røyking forbudt.

Anbefalt utstyr og prosedyrer:

For informasjon om personlig verneutstyr, se del 8.

Følg forholdsreglene som står angitt på etiketten, og overhold arbeidsmiljøforskrifter.

Unngå eksponering - få spesielle instruksjoner før bruk.

Sørg for god ventilering på arbeidsplassen

Forbudt utstyr og prosedyrer:

Det er forbudt å røyke, spise og drikke i lokaler der blandingen blir brukt.

Unngå innånding av røyk, damp, sprøytetåke.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevares mellom 5 °C og 40 °C på et tørt og godt ventilert sted.

Bruk kun hydrokarbon-bestandige beholdere, koblinger og rør.

Lagring

Oppbevar utilgjengelig for barn.

Emballasje

Oppbevar alltid i emballasje av et materiale identisk med materialet originalemballasjen er laget av.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Ingen data tilgjengelig.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametrer**Grenseverdier for yrkeseksponering:**

- Den europeiske unionen (2022/431, 2019/1831, 2017/2398, 2017/164, 2009/161, 2006/15/CE, 2000/39/CE, 98/24/CE) :

CAS	VME-mg/m3 :	VME-ppm :	VLE-mg/m3 :	VLE-ppm :	Notes :
107-21-1	52	20	104	40	Peau

- ACGIH TLV (American Conference of Governmental Industrial Hygienists, Threshold Limit Values, 2010) :

CAS	TWA :	STEL :	Ceiling :	Définition :	Critères :
107-21-1	-	-	100	-	-

- Tyskland - AGW (BAuA - TRGS 900, 02/2022) :

CAS	VME :	VME :	Dépassement	Remarques
107-21-1		10 ppm 26 mg/m3		2(I)
532-32-1		10 E mg/m3		2 (II)

- Frankrike (INRS - Outils 65 / 2021-1849, 2021-1763, decree of 09/12/2021) :

CAS	VME-ppm :	VME-mg/m3 :	VLE-ppm :	VLE-mg/m3 :	Notes :	TMP N° :
107-21-1	20	52	40	104	*	84

- Norge (Veiledning om administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære, 2019) :

CAS	TWA :	STEL :	Ceiling :	Définition :	Critères :
107-21-1	20 ppm 52 mg/m3	40 ppm 104 mg/m3		HE5	

8.2. Eksponeringskontroll**Egnede tekniske kontroller**

Sørg for tilstrekkelig ventilering, hvis mulig med avtrekksvifter på arbeidsssteder og tilstrekkelig generelt avtrekk.

Personalet må bruke vanlige kjeledresser.

Personlige vernetiltak, som personlig verneutstyr

Bruk rent og korrekt vedlikeholdt personlig verneutstyr.

Oppbevar personlig verneutstyr på et tørt sted, utenfor arbeidsområdet.

Under bruk, ikke spis, drikk eller røyk. Ta av og vask kontaminerte klær før de brukes igjen. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon, særlig i lukkede rom.

- Øye-/ansiktsvern

Unngå kontakt med øynene.

Bruk vernebriller konstruert for å beskytte mot sprut.

Før enhver håndtering, ha på vernebriller i henhold til standard EN166.

- Håndvern

Bruk egnede vernehansker ved forlenget eller gjentatt kontakt med huden.

Bruk egnede vernehansker som er bestandige mot kjemikalier i henhold til standard EN ISO 374-1.

Valget av hansker må gjøres på grunnlag av bruk og bruksvarighet ved arbeidsstasjonen.

Typen vernehansker må velges på grunnlag av kravene arbeidsstasjonen stiller: hvilke andre kjemiske produkter som kan bli brukt, hvilken fysisk beskyttelse som er nødvendig (beskyttelse mot kutt, stikk, varme), hvilken fingerferdighet som kreves.

Anbefalte typer hansker:

- naturlig lateks

Glove thickness:	0.38 mm
Break-through time:	> 480 mn

- Kroppsvern

Arbeidsklær som brukes av personell, skal vaskes regelmessig.

Etter kontakt med produktet må alle tilskitnede områder av kroppen vaskes.

- Åndedrettsvern

Pusteapparater kun når aerosol eller spraytåke dannes.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER**9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper****Fysisk tilstand**

Fysisk tilstand:	væske
------------------	-------

Farge

Farge:	gul
--------	-----

Lukt

Luktterskel:	ikke spesifisert.
--------------	-------------------

Smeltepunkt

Smeltepunkt/-intervall:	ikke relevant.
Frysepunkt	
Frysepunkt/-intervall:	-25.8°C
Kokepunkt eller startkokepunkt og kokeområde	
Kokepunkt/kokeintervall:	108°C
Brennbarhet	
Antennelighet (fast stoff, gass):	ikke spesifisert.
Nedre og øvre eksplosjonsgrense	
Eksplosjonfarlig, nedre grense for eksplosivitet (%):	ikke spesifisert.
Eksplosjonfarlig, øvre grense for eksplosivitet (%):	ikke spesifisert.
Flammepunkt	
Flammepunkt-intervall:	flammepunkt > 100 °C.
Selvantennelsestemperatur	
Selvantennelsestemperatur:	ikke relvant.
Nedbrytningstemperatur	
Nedbrytningspunkt/-intervall:	ikke relevant.
pH	
pH i vannløsning:	ikke spesifisert.
pH:	8.81
	svakt basisk
Kinematisk viskositet	
Viskositet:	ikke spesifisert.
Oppløselighet	
Vannløselighet:	løselig.
Fettløselighet:	ikke spesifisert.
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann (log-verdi)	
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann:	ikke spesifisert.
Damptrykk	
Damptrykk (50 °C):	ikke relevant.
Tetthet og/eller relativ tetthet	
Tetthet:	1.0576
Relativ damptetthet	
Damptetthet:	ikke spesifisert.

9.2. Andre opplysninger

Ingen data tilgjengelig.

9.2.1. Informasjon om fysiske fareklasser

Ingen data tilgjengelig.

9.2.2. Andre sikkerhetsegenskaper

Ingen data tilgjengelig.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET**10.1. Reaktivitet**

Ingen data tilgjengelig.

10.2. Kjemisk stabilitet

Blandingen er stabil under de håndterings- og lagringsforholdene som er anbefalt i del 7.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Ingen data tilgjengelig.

10.4. Forhold som skal unngås

Holdes unna varme og antenningskilder

Ta forholdsregler mot statisk elektrisitet.

10.5. Uforenlige materialer

Kraftige oksidanter

Syrer

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Termisk nedbrytning kan avgi/danne:

- karbonmonoksid (CO)

- karbondioksid (CO₂)

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Informasjon om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008

Antatt å kunne gi alvorlig skade på organer ved gjentatt eller forlenget eksponering.

11.1.1. Stoffer

Akutt giftighet:

ETHYLÈNE GLYCOL (CAS: 107-21-1)

Ved inntak gjennom munnen:

DL50 = 1600 mg/kg kroppsvekt/dag

Art: katt

11.1.2. Stoffblandinger

Hudetsing/hudirritasjon:

Gjentatt eller langvarig kontakt med tilberedningen kan føre til at naturlig fett blir fjernet fra huden, noe som medfører ikke-allergisk kontaktdermatitt og absorpsjon gjennom huden.

Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon:

Lett irritasjon av øynene

Fare ved innånding:

Innånding av røyk kan føre til irritasjon av luftveiene hos svært sensitive personer.

Kan forårsake lungeskader ved svelging.

11.2. Informasjon om andre farer

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

12.1.2. Stoffblandinger

Ingen informasjon om toksisitet for liv i vann er tilgjengelig for blandingen.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Ingen data tilgjengelig.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Ingen data tilgjengelig.

12.4. Mobilitet i jord

Vannløselig

Mobil i jordsmonnet

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Ingen data tilgjengelig.

12.6. Endokrinforstyrrende egenskaper

Ingen data tilgjengelig.

12.7. Andre bivirkninger

Kast ikke produktet i naturlige omgivelser, avløp eller overflatevann

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

Avfall fra blandingen og/eller blandingens beholder må håndteres på en tilfredsstillende måte og i henhold til direktiv 2008/98/EF.

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Må ikke havne i avløpsrør eller vannløp.

Avfall:

Avfall skal håndteres uten å utsette menneskers helse for fare og uten å skade miljøet, og særlig uten å skape risiko for vann, luft, jord, fauna eller flora.

Avfall gjenvinnes eller avhendes i henhold til gjeldende lovgivning, via godkjent innsamler eller avfallsmottak.

Forurens ikke jord eller vann med avfall. Kast ikke avfall i miljøet.

Forurensset emballasje:

Tøm beholderen. La etiketten(e) være igjen på beholderen.

Avhend avfallet hos godkjent avfallsmottak.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Unntatt fra transportklassifisering og merking.

14.1. FN-nummer eller ID-nummer

14.2. FN-forsendelsesnavn

14.3. Transportfareklasse®

14.4. Emballasjegruppe

14.5. Miljøfarer

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

14.7. Sjøtransport i bulk iht. IMO-instrumenter

AVSNITT 15: Juridisk informasjon

15.1. Særlige bestemmelser / særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Informasjon vedrørende klassifiseringen og merkingen i del 2:

Følgende forskrifter er tatt hensyn til:

- EF-forordning nr. 1272/2008 endret av EU-forordning nr. 2022/692 (ATP 18)

Informasjon vedrørende emballasje:

Emballasje skal utstyres med farevarslings i blindeskrift (se (EF-)forordning nr. 1272/2008), tillegg II, del 3).

Restriksjoner i henhold til tittel VIII i forskrift (EU) nr. 1907/2006 (REACH):

Blandingen inneholder ingen stoffer som er begrenset i henhold til forskrift (EU) nr. 1907/2006 (REACH):

<https://echa.europa.eu/substances-restricted-under-reach>.

Utgangsstoffer for eksplosiver:

Blandingen inneholder ikke noen stoffer som er underlagt forordning (EU) 2019/1148 om markedsføring og bruk av utgangsstoffer for eksplosiver.

Særlige bestemmelser:

Ingen data tilgjengelig.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Ingen data tilgjengelig.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Da brukerens arbeidsforhold er ukjente for oss, er informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet basert på vår kunnskap på nåværende tidspunkt og på offentlige og kommunale forskrifter.

Blandingen må ikke brukes på andre måter enn de som er beskrevet del 1, uten at skriftlige håndteringsanvisninger er fremskaffet i forkant.

Det er til enhver tid brukerens ansvar å ta alle nødvendige forholdsregler for å overholde lovbestemte krav og lokale forskrifter.

Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet må anses å beskrive sikkerhetskravene som gjelder for blandingen, og ikke å garantere blandingens egenskaper.

Ordlyden i setningene nevnt i del 3:

H302	Farlig ved svelging.
H319	Gir alvorlig øyeirritasjon.
H373	Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering .

Forkortelser:

LD50 : Dosen av et teststoff som resulterer i 50% dødelighet i en gitt tidsperiode.

REACH : Registrering, evaluering, autorisasjon og Begrensning av kjemiske stoffer

ATE : Estimert for Akutt Toksisitet

BW : Kroppsvekt

STEL : Short-term exposure limit

TWA : Time Weighted Averages

TMP: Tableaux des Maladies Professionnelles - fransk tabell over yrkessykdommer

TLV: Threshold Limit Value - grenseverdi (for eksponering).

AEV: Average Exposure Value - gjennomsnittlig eksponeringsverdi.

ADR: Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road

IMDG: International Maritime Dangerous Goods.

IATA : International Air Transport Association.

OACI: International Civil Aviation Organization airport code

RID: Regulations concerning the International carriage of Dangerous goods by rail

WGK : Wassergefährdungsklasse (vannfareklasse)

GHS08: helsefare

PBT: persistent, bioakkumulerbar(t) og toksisk

vPvB: svært persistent og svært bioakkumulerbar(t)

SVHC: stoff som gir stor grunn til bekymring.